

HALF MILJOEN EURO VAN 'PARTNERS VOOR WATER'

Nederland helpt mee aan verbetering waterbeheer in Oekraïne

Alterra, het kennisinstituut van Wageningen Universiteit en Researchcentrum, probeert sinds 2001 de problemen met het waterbeheer in de Oekraïne in kaart te brengen. Het project heet Watermuk (Watermanagement Ukraine). Afgelopen januari rapporteerde Alterra de stand van zaken aan 'Partners voor Water'. In Partners voor Water werken vijf ministeries (Verkeer en Waterstaat, Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Milieu, Buitenlandse Zaken en Economische Zaken) samen met als doel andere landen gebruik te laten maken van de Nederlandse kennis op het gebied van waterbeheer. Partners voor Water heeft toegezegd het project tot eind 2004 te steunen en stelt daarvoor een half miljoen euro beschikbaar. Met dit geld hoopt Alterra een eerste stap te zetten naar de verbetering van het waterbeheer in de Oekraïne. De irrigatiewerken op de Krim is één van de projecten die hiervoor in aanmerking komen.

Het irrigatiesysteem vormt een voorbeeld van de wijze waarop in de Sovjet-Unie de zaken werden aangepakt. Het is een enorm bouwwerk dat de landbouw, industrie, de drinkwatervoorzieningen en de visserij van water voorziet. Het Noordelijk Krimkanaal heeft een lengte van 402 km en kan 380 kubieke meter water per seconde aan. Verdeeld over de lengte van het kanaal pompen vijf pompstations het water, dat van de rivier de Dnepr afkomstig is, naar een hoogte van 192 meter. Van het water in het kanaal werd 85 procent voor irrigatie gebruikt. Het communistische bouwwerk zorgde ervoor dat 300.000 hectare bouwgrond van water werd voorzien. De bouw, die in 1963 begon, is eigenlijk nooit voltooid. De vierde en laatste fase van het project was

nog niet klaar toen de Sovjet-Unie uiteenviel.

Het kantoor van het Staatscomité voor Watermanagement is gevestigd in Simferopol, de hoofdstad van de Krim. Nikolay Miroshnichenko, de voorzitter van het comité, wijst het Noordelijk Krimkanaal aan op een kaart die aan de muur van zijn kantoor hangt. Het geheel omvat 1400 km kleine irrigatiekanalen, 400 pompstations, in totaal 380 Megawatt en 3000 mensen aan personeel. Hij is er nog steeds van onder de indruk en wil graag dat wij dat ook raken, maar op de vraag wat de problemen zijn moet de voorzitter van het Staatscomité zuchtend toegeven dat het irrigatiesysteem niet meer van deze tijd is.

"Hoewel het irrigatiesysteem nog steeds functioneert, is de conditie waarin het zich bevindt slecht. Daarbij komt dat het distributienetwerk te grootschalig is en niet is afgestemd op de huidige situatie van kleine afnemers. Bovendien zijn op de Krim te weinig boeren, waardoor de vraag naar water in tien jaar tijd met 50 procent afnam".

De problemen waar Nikolay Miroshnichenko mee te kampen heeft, zijn niet alleen die van een verwaarloosd irrigatiesysteem. Door de halfslachtige wijze waarop de privatisering van de kolchozen (collectieve landbouwbedrijven) is doorgevoerd, zijn slecht georganiseerde en onproductieve landbouwbedrijven ontstaan. Boeren hebben weliswaar een stuk land van een paar hectare, maar blijven onderdeel van een groter landbouwbedrijf. Distributiekanalen voor hun producten zijn er niet meer en Rusland, waarheen in de Sovjettijd verplicht of vrijwillig alle landbouwproducten gingen, is als afzetmarkt geheel weggefallen. De boeren produceren voor eigen consumptie en wat overblijft wordt gebruikt als betaalmiddel. Hierdoor beschikken de boeren niet over de financiën, waarmee ze de irrigatie van hun landbouwgrond kunnen betalen. Maar niet alleen de afnemers van het water hebben geen geld. Ook de Oekraïense overheid is armlastig en heeft niet de middelen om de irrigatiebureau's in de diverse rayons te helpen.

"Wij hebben geld nodig", zegt Nikolay Miroshnichenko dan ook: "Maar ook afnemers van het water. Misschien zijn er Nederlandse boeren die hier een boerderij willen beginnen. De grond is goed".

Nederland 100 jaar geleden

"Ja, dat horen wij wel vaker in de Oekraïne," zegt Gerbert Roerink: "Geef ons geld en

Nikolay Miroshnichenko, voorzitter van het comité.

Links Vjatsjela Sjimonov, rechts Valary Lyanshevskiy in het midden een monteur.

